

دکتر تاج زمان دانش

طرز اجرای مجازات حبس و اقدامات تامینی سالب آزادی درسوئدوایتالیا

طرز اجرای کیفر حبس و اقدامات تاء مینی از جمله مسائل مهمی است که قرنها افکار عمومی مخصوصاً "متخصصین علوم کیفری را بخود معطوف داشته است (۱)" با اینکه در ممالک مختلف روش‌های گوناگون در زندانها، بازداشتگاه‌ها، موسسات صنعتی و کشاروزی خاص زندانیان و کانونهای اصلاح و تربیت به مورد اجراء گزارده شده است لکن هنوز در کیفرشناسی و علم اداره زندانها روش خاصی که بطور حتم منجر به اصلاح و تربیت یاد رمان مجرم و یا افراد در حالت خط‌ناک شود تعیین نگردیده است. هر کشوری سعی دارد برای رسیدن به هدف اصلی وغایی اجرای مجازات حبس و اقدامات تاء مینی که پیشگیری از تکرار و یا وقوع جرائم است با اجرای روش خاصی راه حل این معضل اجتماعی را ارائه دهد نظر باینکه مطالعه و بررسی طرز اجرای کیفرها و اقدامات تاء مینی در کشورهای مختلف و اطلاع از نظریات متخصصین کیفرشناسی و علم اداره زندانها، برای دانشجویان و دانش پژوهان رشته حقوق یک امر ضروریست لذا طرز اجرای کیفر حبس و اقدامات تاء مینی سالب آزادی در سوئد که سدن ترین زندانها را داراست و در ایتالیا که مهندس‌هست افکار جدید در تدوین قوانین کیفری و اقدامات تاء مینی در قرون اخیر می‌باشد بطور اجمال مورد بحث قرار گیرد.

هدف از اجرای مجازات و اقدامات تامینی

در سوئد طبق قانون ۶ مه ۱۹۶۴ هدف از اجرای مجازاتهای سالب آزادی بالصراحت چنین تعریف شده است: اجرای مجازاتهای سالب آزادی بایستی به منظور اصلاح و تربیت یا درمان بزهکار انجام گیرد و برای عادت دادن زندانیان به زندگی عادی اجتماعی، محیط زندان بایستی حتی المقدور مشابه محیط آزاد باشد.

– در ایتالیا طبق ماده ۲۷ قانون اساسی هدف غائی از اجرای مجازاتها بایستی با رعایت اصول انسانی به منظور اصلاح و تربیت و یاد رمان محکوم باشد. (۱)

اقسام مجازاتها و اقدامات تاء مینی سالب آزادی

در سوئد در سال ۱۹۴۴ قانون آزادی مشروط (آزادی با مراقبت) و در سال ۱۹۴۵ قوانین و مقررات مربوط به زندانها و در سال ۱۹۴۸، ۱۹۶۴ و ژانویه ۱۹۶۵ قانون جزای آن کشور با اقتباس از عقاید مکتب دفاع اجتماعی اصلاح گردید. (۲)
طبق ماده ۳ قانون ژانویه ۱۹۶۵ مجازاتهای سالب آزادی عبارتند از :

– حبس به مدت معین (از یک ماه تا ۱۵ سال و در صورت تکرار جرم تا ۱۵ سال).

– مجلزات خاص ماء مورین دولت

– محکومیت با تعليق مجازات

– نگاهداری در موءسسات خاص تربیتی به مدت نامعین

– نگاهداری در دارالتاء دیب

– نگاهداری در موسسات اقدامات تاء مینی به مدت نامعین

– نگاهداری در موءسسات خاص درمانی (جسمی یا روانی)

از ماده مذکور چنین مستفاد می شود که اولاً "اقدامات تاء مینی در مواردی از قبیل

نگاهداری در موءسسات خاص یا موءسسات تاء مینی درمانی جزو مجازاتها محسوب گردیده است ثانیاً "مجازاتها در مورد کسانی اجراء می گردد که جرمی را مرتکب شده باشد پس بین مجازاتها و اقدامات تاء مینی تفاوتی وجود ندارد. در موقع صدور حکم محکومیت قاضی مخیر است که حکم به اجرای مجازات یا اقدام تاء مینی صادر نماید.

در سیستم دوگانه مذبور ، اجرای اقدامات تاء مینی بر اجرای مجازات ارجحیت دارد هرگاه مجرمی نیمه مسئول باشد مجازاتش تخفیف داده می شود و در صورت بروز حالت خطرناک اقدام تاء مینی به عمل می آید.

1- Plawski, S: Droit Pénitentiaire Lille 1982. P. 126.

2- Ancel.M; Strahl.I: Le Droit Penal Des Pays Scandinaves.
Paris. 1960

- در ایتالیا مجازاتها و اقدامات تأمینی سالب آزادی عبارتند از:

- حبس

- نگاهداری در مؤسسات کشاورزی یا کار

- نگاهداری در مراکز درمانی

- نگاهداری در تیمارستان

- نگاهداری در کانون اصلاح و تربیت

هرگاه دادگاه مجرم را به مجازات و اقدامات تأمینی محکوم نماید ابتداء مجازات و سپس اقدامات تأمینی اجرا می‌گردد، روش مذکور مورد انتقاد است زیرا وقتی که مجرم نیاز به درمان دارد پس از اینکه مدتی در زندان بسربرد و بیماری او شدت یافته چگونه می‌توان او را مداوا نمود؟

سازمان زندانها و مؤسسات اقدامات تأمینی

در سوئد سازمان اصلاح و تربیت بزهگاران که سازمانی وابسته به وزارت دادگستری است عالیترین مرجع سازمان زندانهای آن کشور است که در رأس آن یک مدیر کل قرار دارد و مسئول حسن اداره زندانها و مؤسسات مختلف می‌باشد (۱).

کشور سوئد که به ۵ منطقه تقسیم گردیده در هر منطقه انواع زندانها و مؤسسات مختلف تأسیس شده است.

در هر منطقه یک زندان مرکزی به روش استحفاظی کامل (محیط بسته) بناسده است که یک قسمت آن به بازداشتی ها و قسمتهای دیگر برای اجرای روشهای درمانی (جسمی و روانی)، مجرمین سرسخت و افسوسیون اختصاص یافته است.

مؤسساتی که روش محیط بسته در آنها اجرا می‌شود گنجایش پذیرش ۱۲۵ نفر را دارند. فقط زندان *Kumla* ظرفیت پذیرش ۴۳۵ نفر محکوم را دارد.

ظرفیت پذیرش مؤسسات تربیتی یادرمانی ۴۵ الی ۶۰ نفر پیش بینی شده است تا اجرای روشهای مختلف با شخصیت هر محکوم انطباق داشته باشد.

موءسسه Tiberga که گنجایش ۱۲۵ نفر را دارد یکی از بزرگترین و مدرن‌ترین موءسسات باز در سوئد است.

از اول ژانویه ۱۹۶۵ موسسه‌بازی تحت عنوان موسسه آزادی‌با مرائب افتتاح شده است طبق جدیدترین روش‌های علمی‌اداره می‌شود در سوئد محکومینی که ماه آخر محکومیت خود را می‌گذرانند به موءسسه خاصی منتقل و روزها در موءسسات بخش خصوصی بکار اشتغال داشته و شبها به موءسسه پر می‌گردند و روزهای تعطیل، حق خروج از موءسسه را ندارند. معروف‌ترین این‌گونه موءسسات Tidaholm است که گنجایش پذیرش ۳۵ نفر را دارد. (۱) – در ایتالیا، سازمان اداره زندانها وابسته به وزارت دادگستری است و طرز اجرای مجازاتهای سالب آزادی طبق قانون ۲۶ ژوئیه ۱۹۷۵ پیش‌بینی شده است طبق ماده ۵۹ قانون مذکور نوع زندانها و موءسسات اقدامات تاء مینی به شرح ذیل است:

- ۱- بازداشتگاه‌ها که برای نگهداری متهمین اختصاص دارد و گاهی نیز محکومین به مدت کم در قسمتی از بازداشتگاه‌ها نگاهداری می‌شوند.
- ۲- زندانهای مرکزی که مخصوص نگاهداری به محکومین جنائی است به روش استحفاظی کامل اداره می‌گردد.

۳- موءسساتی که اقدامات تاء مینی در آنها اجرا می‌گردد که اهم آنها عبارتند از

- موءسسات کشاورزی
- کانونهای کار
- موءسسات درمانی
- بیمارستانهای روانی خاص مجرمین

گاهی در قسمتی از موءسسات اقدامات تاء مینی، مجازاتهای سالب آزادی اجرا می‌شود.

روش اجرای مجازاتهای اقدامات تاء مینی

در سوئد سابقاً "روش تدریجی در زندانها اجراء می‌شد در حال حاضر فقط روش اصلاحی و تربیتی یاد رمانی منطبق با شخصیت هر محکوم اجراء می‌گردد.

در ایتالیا طبق قانون ۲۶ ژوئیه ۱۹۷۵ اجرای روش‌های مختلف زندانها و موءسسات اقدامات تاء مینی سالب آزادی بایستی بارعايت اصول انسانی و حفظ حرمت و حیثیت هر

فرد به منظور اصلاح و تربیت و یاد رمان او باشد و نوع روش بایستی بالصراحه در آئین نامه هر زندان پیش‌بینی گردد^{۱۱}.

طرز شناسائی شخصیت و تفکیک محاکومین

در سوئد مراکز ابسررواسیون در قسمتی از زندانهای مرکزی منطقه‌ای تاء سپس و پس از تکمیل پرونده شناسائی شخصیت، محاکومین تفکیک و به زندانها و مؤسسات مختلف کشاورزی، صنعتی، آموزش علمی یا حرفه‌ای یاد رمانی اعزام می‌شوند.

عمولاً "اکثر کسانی که تحت ابسررواسیون قرار گرفته‌اند در موسسات بازنگاهداری می‌گردند، تعداد قلیلی از محاکومین به زندانهای استحقاقی کامل (در محیط بسته) اعزام می‌شوند

- در ایتالیا اولین مرکز شناسائی شخصیت محاکومین در مؤسسه‌ای بنام ROME REBIBBIA در ۳۰ مارس ۱۹۵۳ افتتاح و سازمان فعلی آن در سال ۱۹۵۸ تکمیل گردیده است. در این مؤسسه جوانان ذکور ۱۸ تا ۲۵ سال که حداقل ۴ سال به اتمام مدت محکومیت‌شان باقی مانده است تحت ابسررواسیون قرار می‌گیرند. (۲)

مرکز مذکور گنجایش پذیرش ۷۵ نفر را دارد و مدت ابسررواسیون نامحدود ولی علاوه "۲ الی ۴ ماه است و هرسال پرونده شناسائی شخصیت ۱۲۰ الی ۱۶۰ نفر تکمیل می‌گردد که این رقم به نسبت کل جمعیت کیفری (زندانیان) بسیار کم است.

موسسه ربی‌بیا علاوه بر مرکز ابسررواسیون دارای یک کانون اصلاح و تربیت برای جوانان، یک زندان، یک بازداشتگاه و یک مؤسسه کشاورزی است.

جوانان در مدتی که تحت ابسررواسیون قرار دارند در مؤسسه کشاورزی بکار اشتغال می‌ورزند.

با همگاری دانشگاه رم در مرکز ابسررواسیون ربی‌بیا موسسه "مردم شناسی جنائی" تأسیس شده است و محققین و متخصصین علوم مختلف مخصوصاً "متخصصین کیفرشناسی و جرم شناسی نتایج شناسائی شخصیت و اجرای روش‌های مختلف را مورد مطالعه و بررسی قرار میدهند.

۱۱- ماده ۱ و بند ۳ ماده ۱۳ قانون ۲۶ ژوئیه ۱۹۷۵

2- Plawski. Op.Cit. P.163

با اینکه در راست تمام موسسه‌ربی بسیاریک مدیر، مسئول حسن اجرای قوانین و مقررات می‌باشد ولی مدیر مرکز ابسروراسیون یک پزشک جرم‌شناس است که با استقلال کامل مسئول حسن اجرای مقررات و انتظامات بوده در تهیه و تنظیم پرونده‌شناسائی شخصیت آزمون شونده‌ها نظارات مستقیم دارد و دارای یک معاون اداری برای مراقبت در امور اداری است.

کادر فنی که تحت نظارت مدیر پزشک مرکز ایفای وظیفه مینمایند عبارتند از :

– روانپزشک ۲ نفر

– روان‌شناس ۳ نفر (روانکاو – پسیکومتریک)

– پزشک متخصص بیماریهای داخلی ۱ نفر

– رادیولوگ ۱ نفر

– مربی اخلاقی ۱ نفر

– مددکار اجتماعی ۲ نفر

در صورت ضرورت و نیاز به آزمایش‌های خاص دیگر، پزشکان متخصص آزمایش‌های لازم را از آزمون شونده بعمل می‌آورند.

تعداد کادر اداری مرکز مذکور به شرح ذیل است:

– حسابدار ۱ نفر

– کارمند دفتری ۵ نفر

– مراقبت درجه‌دار ۱ نفر

– مراقبت عادی ۳۵ نفر

مربی اخلاقی که دارای تخصص در علوم تربیتی است طرز رفتار، کار و اوقات فراغت آزمون شونده را گزارش می‌دهد و با توجه به ذوق واستعداد و وضع جسمی، نوع کاری را که آزمون شونده باستی بدان اشتغال ورزد تعیین می‌نماید.

مددکاران اجتماعی با آزمون شونده مصاحبه نموده اطلاعات لازم را راجع به وضع محیط خانوادگی و محیط اجتماعی او کسب و جهت تکمیل گزارش خود پرسشنامه‌های را جهت تکمیل اطلاعات مربوط، به شهرداری باز اندار مری محل اقامت محکوم ارسال

مینمایند.

مربی اخلاقی *Educateur*^I و مددکاران اجتماعی اولین کسانی هستند که بلافاصله پس از ورود محکوم به مرکز ابسرواسیون باوی تماس برقرار نموده و گزارشات لازم را تهیه می‌کنند.

در مدت ۲ الی ۵ روز که تازه وارد بطور انفرادی نگاهداری می‌شود روانشناس تست‌های مورد لزوم را تهیه و پس از تکمیل تست‌ها، آزمون شونده بکاری که مربی اخلاقی در کارگاه‌ها ویا مزارع کشاورزی تعیین می‌کند گمارده می‌شود.

در مدت ۲ الی ۴ ماه پزشک و رادیولوگ آزمایش‌های مختلف را بعمل می‌آورند، ۲ نفر از روانپزشکان متخصص پسیکومتریک بوده و یکنفر آنان پسیکوآنالیست است، آزمایشات روانی را انجام می‌دهند تست‌هایی که تهیه آن برای تمام محکومیت اجباریست عبارتند از:

WECHSLER-BELLEVUE - OHIO PENAL CLASSIFICATION TEST -
BENDER VISUAL MOTOR GESTALT TEST PORTRAIT DE PERSONNES-
RORSCHACH T.A.T

در صورت لزوم تست‌های دیگری نیز تهیه می‌گردد. در آخرین مرحله ابسرواسیون تست OHIO PENAL CLASSIFICATION TEST برای تعیین میزان فهم و هوش انجام می‌گیرد (۱).

پس از تکمیل پرونده شناسائی شخصیت، پرونده مذکور در کمیسیونی به ریاست یکنفر قاضی که نماینده وزارت دادگستری است و با حضور مدیر موسسات ربانی بیان عنوان

کیفرشناس و تمام متخصصین که در تنظیم پرونده‌شناسائی شخصیت شرکت داشته‌اند مطرح و مورد بررسی قرار می‌گیرد، مدیر مرکز ابسرواسیون گزارش نتایج ابسرواسیون را قرائت و پس از اظهار نظر متخصصین در مورد اعزام محکوم به زندان یا موسسه کشاورزی و یا صنعتی اتخاذ تصمیم بعمل می‌آید و طبق حکم قاضی نعاینده وزارت دادگستری به مورد اجراء گذارده می‌شود.

تفکیک بیماران روانی

در سوئد محکومین مبتلا به بیماری روانی، از سایرین تفکیک و در موسسات درمانی روانی، تحت مداوا قرار می‌گیرند. گاهی نیز روش آزادی با مراقبت جهت درمان در محیط آزاد درمورد آنان اجراء می‌شود. روش اخیر یکی از پیشرفته ترین روش‌هاست و با اهداف جرم‌شناسی هماهنگی کامل دارد. (۱)

در ایتالیا ابتداء مجازات در مورد محکومین اجرا و سپس اجرای روش درمانی آغاز می‌گردد. روش مذکور مورد انتقاد دانشمندان و متخصصین کیفرشناسی و علم زندانها قرار گرفته است زیرا اجرای مجازات، بیماری محکوم را تشدید و نیل به اهداف اجرای مجازات را که اصلاح و تربیت ویادرمان مجرم است با اشکال مواجه می‌نماید.

اشغال به کار محکومین

در سوئد تمام محکومینی که قدرت اشتغال بکار را دارند هفت‌های ۴۲ ساعت باید کار کنند. در چند سال اخیر که تعداد زندانیان سوئد بین ۵۰۰۰ الی ۵۰۰۰۰ نفر در نوسان بوده و تغییر کلی نیافته است ۴۰۰۰ نفر از آنان در صنایع و ۱۰۰۰ نفر در کشاورزی و جنگل داری مشغول کار بوده‌اند و بقیه نیز در کارهای عمومی زندان از جمله نظافت محیط زندانها، آشپزخانه و فیره بکار گمارده شده‌اند (۲) محکومینی که به کار اشتغال ندارند بایستی در موسسات علمی یا حرفه‌ای نگاهداری شوند. طبق آئین نامه زندانهای سوئد،

به تمام محکومین درازاء کار به میزان ۶۰ کرون سوئد در هر هفته پاداش کار پرداخت می‌گردد.

پاداش کار زندانی به دو قسم تقسیم، یک قسمت آن از بابت مخارج روزمره (تفذیه، مسکن و مالیات) کسر و بقیه به محکوم پرداخت می‌شود.

پاداش کار محکومین در موسسه باز تیبرقا Tiberga برابر مزد کارگران آزاد است. لازم به یادآوریست که معروفترین کارگاه خانه‌های پیش ساخته از چوب در موسسه مذکور دایراست.

در ایتالیا اشتغال بکار محکومین رکن اساسی اصلاح و تربیت زندانیان محسوب می‌گردد. محکومین به مجازات حبس در کارگاه‌های مختلف زندانها بکار گمارده می‌شوند. محکومین به اقدامات تامینی در موسسات کشاورزی و یا کانونهای کار اشتغال دارند. در موسسات درمانی روانی نیز کارگاه‌هایی برای اشتغال بکار بیمارانی که تحت مداواهستند تاسیس شده است.

ساعات کار و تعطیلی طبق قانون کارت تعیین گردیده است.

اکثر محکومینی که بیش از ۱۸ سال و کمتر از ۲۵ سال دارند و زندانیانی که رژیم نیمه آزادی در مردم آنان اجراء می‌شود در موسسات کشاورزی و یا صنعتی دولتی یا بخش خصوصی بکار گمارده می‌شوند. مبلغ پاداش کار محکومین به میزان یک سوم مزد کارگران محیط آزاد است. مزد کارگران آزاد طبق مقررات سندیکای کارگران تعیین گردید.^(۱)

هرگاه زندانی به پرداخت جزای نقدی، هزینه دارد رسی یا ضررو زیان به شاکی خصوصی، محکوم شده باشد و جوهر مذکور از حق السهم او کسر می‌گردد. هرگاه محکوم از بابت موارد مذکور بد هکار نباشد وجه مذکور به وجه ذخیره او افزوده می‌گردد در هر حال $\frac{۳}{۵}$ پاداش کار بایستی به محکوم تعلق می‌گیرد و به عنوان وجه ذخیره پس اندازه می‌گردد تا محکوم در موقع آزادی از زندان، بتواند حوائج ضروری خود را در محیط آزاد تامین و از تکرار جرم خودداری نماید.

هرگاه محکوم خساراتی به ابنيه یا اموال زندان وارد آورد ملزم به جبران خسارت از وجوه ذخیره است

آموزش زندانیان

- درسوئد برای تمام محکومین امکانات ادامه تحصیلات در هر درجه (ابتدائی - دبیرستانی - عالی) در زندانها و موسسات دیگر فراهم است
- دو موسسه آموزشی Harnosand و Uppsalla برای تحصیلات دبیرستانی اختصاص یافته‌اند و در بعضی از موسسات دیگر کلاس‌های آموزشی جهت اعتلای سطح معلومات محکومین دایر شده است که دبیران و اساتید دانشگاه‌ها دروس مورد نظر را تدریس مینمایند.
- درسوئد محکومین می‌توانند تحصیلات خود را از طریق مکاتبه ادامه دهند.
- جوانان بیش از ۱۸ سال تمام و کمتر از ۲۱ سال در مرکز آموزش علمی و حرفه‌ای نگاهداری و با توجه به ذوق و استعدادشان تحت تعلیم قرار می‌گیرند.
- در ایتالیا طبق ماده ۱۹ قانون ۲۶ روئیه ۱۹۷۵ آموزش علمی و حرفه‌ای برای محکومین کمتر از ۲۵ سال اجباریست و در بعضی از موسسات وزندانها نیز کلاس‌های آموزش دبیرستانی دایر و ادامه تحصلات عالی به طریق مکاتبه نیز امکان پذیر است.

ملقات زندانیان

- درسوئد محکومین در محل اقامت دائمی خود زندانی می‌شوندو تا ارتباط آنان با خانواده خود قطع نشود و امکان عادت دادن به زندگی عادی در موقع آزادی از زندان فراهم گردد.
- محکومین می‌توانند با کسانی که کتاب "درخواست ملاقات با آنان را نموده‌اند طبق مقررات هرزندان یا هر موسسه با آنها ملاقات نمایند.
- در ایتالیا محکومین می‌توانند با منسوبین درجه ۱ و همسر خود طبق مقررات هر زندان و یا هر موسسه ملاقات نمایند.

رژیم نیمه‌آزادی

- درسوئد سابقاً "رژیم نیمه‌آزادی در مرحله‌ای از روش تدریجی به مورد اجراء گذارده می‌شد در حال حاضر روش اصلاحی و تربیتی یادمانی منطبق با شخصیت هر فرد

محکوم اجراء می‌گردد.

گاهی پس از شناسائی شخصیت محکوم، روش نمیه آزادی به عنوان مجازات اصلی اجراء می‌شود.

در ایتالیا، روش نمیه آزادی در مورد محکومین به حبس تاء دیبی، یا کسانی که از بابت بدھی جریمه (کیفرنقدی) در زندان بسر می‌برند وهم‌چنین در مورد محکومینی که $\frac{1}{3}$ مدت مجازات خود را گذرانیده‌اند و محکومین جنائی که ۶ ماه بیشتر به‌امام محکومیتشان باقی نمانده‌اجرا می‌گردد مشروط به اینکه تحت روش آزادی با مراقبت قرار نگرفته باشند (۱).

محکومین بالباس شخصی بدون مراقب طبق برنامه تنظیم شده با رعایت شروطی که تعیین گردیده است چند ساعتی از روز را در خارج از زندان بسر می‌برد و در راس ساعت معین باقیستی به زندان یا موسسه‌ای که نگاهداری می‌شوند مراجعت نمایند.

روش نمیه آزادی در موسساتی که جهت اجرای این روش تاسیس شده یا در قسمت کامل "جزا از سایر قسمت‌های زندان یا موسسات مختلف دیگر به مورد اجراء گذارده می‌شود.

اجازه خروج از زندان

در سوئد محکومین می‌توانند تحت شرایط خاص، اجازه خروج از زندان را کسب نمایند و همچنین قبل از اتمام مدت محکومیت و قبل از آزادی به محکوم اجازه داده می‌شود که برای کاریابی از زندان یا موسسه خارج شوند. (۲)

در زندان Kragskovhede زندانیان در هفته آخر مدت محکومیت از کارمعاف و برای کاریابی اجازه خروج از زندان را دارند.

در ایتالیا در موارد خاص و یا در اوایل مدت محکومیت به منظور کاریابی به زندانی اجازه خروج از زندان اعطاء می‌گردد.

۱ - ماده ۴۸ و ۴۹ قانون ۲۶ ژوئیه ۱۹۷۵.

2- ANCEL, M; STRAHL, I: LE DROIT PENAL DES PAYS SCANDINAVES. PARIS. P. 127 1969.

آزادی مشروط

- در سوئد طبق قانون ۱۹۴۴ اعطای آزادی مشروط به محکومین درازمدت الزامی گردید ولی در ۳ دسامبر ۱۹۶۵ قانون مذکور اصلاح و اعطای آزادی مشروط الزامی ملغی گردید.

طبق قانون اخیر، محکومینی که $\frac{2}{3}$ و مدت محکومیت یا به علل خاص $\frac{1}{3}$ مدت محکومیت خود را گذرانیده اند و حداقل ۴ ماه در زندان یا موسسه بسر برده باشند می‌توانند از آزادی مشروط استفاده نمایند.

کمیسیون‌های ناظر بر امور زندان‌ها و موسسات هر منطقه در حوزه صلاحیت خود می‌توانند با آزادی مشروط موافقت نمایند. (۱)

محکومینی که با آزادی مشروط آنان موافقت گردید است بایستی حداقل یک سال و حداقل سه سال تحت مراقبت قرار گیرند و هرگاه در موقع اعطای آزادی مشروط سه سال به اتمام مدت محکومیت آنان باقی مانده باشد حداقل مدت مراقبت تا ۵ سال افزایش می‌یابد.

کمیسیون مذکور در صورت تشخیص عدم ضرورت بر مراقبت، حکم آزادی مشروط مطلق صادر می‌نماید.

قبل از موافقت با آزادی مشروط، پرونده محکوم و گزارش رئیس مسئول درباره طرزکار، رفتار و کردار و همچنین جهت تعیین شرایط خاص، در کمیسیون نظارت مورد بررسی قرار می‌گیرد. کمیسیون مذکور مامور مراقبت را نیز تعیین می‌نماید.

محکوم بایستی در مدت آزادی مشروط، قوانین و مقررات مربوط را رعایت کند و از معاشرت‌های مفسدہ انگیزه پرهیز و زندگی عادی داشته و شرایط تعیین شده را رعایت نماید. هرگاه محکوم موارد مذکور را رعایت ننماید کمیسیون نظارت می‌تواند به شرح زیر اتخاذ تصمیمات لازم را اتخاذ نماید:

۱- موارد تخلف را به محکوم کتبای "اعلام نماید

۲- مدت مراقبت را حتی به بیش از آنچه در قانون پیش‌بینی شده افزایش دهد.

۳- محکوم را به علت عدم رعایت شرایط تعیین شده، به پرداخت جریمه (جزای نقدی) ملزم نماید.

آزادی مشروط در مورد محکومین به حبس ابد اجراء نمی‌گیردد مگر اینکه مشمول عفو شده مدت محکومیت آنان تقلیل یا بدل راین صورت آنان نیز می‌توانند از آزادی مشروط استفاده نمایند.

- در ایتالیا محکومین به مدت کم پس از گذراندن $\frac{2}{3}$ مدت محکومیت تحت شرایط خاص آزادی مشروط اعطاء می‌شود. ابلاغ حکم آزادی مشروط از طرف وزیر دادگستری به عمل می‌آید (۱).

منابع عمدہ

- ANCEL, M: LA CLASSIFICATION DES DELINQUANTS EN DROIT COMPARE. PARIS. 1955.
- ANCEL, STRAHL, I: LE DROIT PENAL DES PAYS SCANDINAVES. PARIS 1969.
- BELLON.J: DROIT PENAL SOVIETIQUE ET DROIT PENAL OCCIDENTAL. PARIS 1961.
- HUGENEY. L; ANCEL. M: DES GRANDS SYSTEMES PENITENTIAIRE ACTUELS. PARIS 1955.
- NATIONS-UNIES: LE JEUNE ADULTE DELINQUANT. NEW-YORK 1965.
- PLAWSKI.S: DROIT PENITENTIAIRE LILLE 1980.

1- PLAWSKI. S: Op. Cit P. 245.